

Ligji 8438, dt. 28.12.1998
PËR TATIMIN MBI TË ARDHURAT

Neni 22 Amortizimi

1. Në përcaktimin e fitimit të tatueshëm, amortizimi për aktivet e veprimtarisë llogariten nga:

a) pronari i aktiveve të veprimtarisë, në të gjithë rastet, përveç atyre të përmendura në shkronjën “b” të këtij neni;

b) në rastet e aktiveve të dhëna me qira, me huapërdorje ose në një formë tjetër, të parashikuar me dispozita ligjore, nga personi që mbart riskun për humbjen apo shkatërrimin e aktivitetit.

2. Toka, trualli, veprat e artit, sendet antike, bizhuteritë, metalet dhe gurët e çmuar, nuk amortizohen;

3. Kostot e blerjes ose të ndërtimit, kostot e përmirësimit, të rinovimit e të rikonstruksionit të ndërtesave, të konstruksioneve dhe makinerive e pajisjeve me afat të gjatë shërbimi, amortizohen veçmas, me vlerën e mbetur, me 5 për qind.

Në rastin kur vlera e mbetur e aktivitetit në fillim të periudhës tatimore është më e vogël se 3 % e kostos historike të këtij aktiviteti, atëherë kjo vlerë e mbetur do të njihet tërësisht si shpenzim i zbritshëm i periudhës tatimore.”

4. Amortizimi për kostot e blerjes së aktiveve të patrupëzuara, llogaritet veç për secilin aktiv, sipas metodës lineare, në masën 15 për qind;

5. Dy kategoritë e mëposhtme të aktiveve amortizohen me metodën e vlerës së mbetur, në bazë të një sistemi grupimi, me përqindje, si më poshtë:

a) Kompjutera, sisteme informacioni, produkte “software” dhe pajisje të ruajtjes së të dhënave me 25 për qind.

b) Të gjitha aktivet e tjera të veprimtarisë me 20 për qind.

Në rastin kur vlera e mbetur e aktivitetit në fillim të periudhës tatimore është më e vogël se 10 % e kostos historike të këtij aktiviteti, atëherë kjo vlerë e mbetur do të njihet tërësisht si shpenzim i zbritshëm i periudhës tatimore.”

6. Në çdo kategori, të përshkruar në paragrafin e pestë të këtij neni, përqindja e amortizimit, e specifikuar në këtë pikë, zbatohet mbi bazën e amortizimit të kategorisë përkatëse.

7. Baza e amortizimit të jetë vlera kontabël e kategorisë së regjistruar në bilancin e hapjes së periudhës tatimore:

a) duke i shtuar koston e blerjes apo të krijimit të aktivitetit dhe koston e përmirësimit, rinovimit dhe rikonstruksionit të aktiveve të kategorisë gjatë periudhës tatimore;

b) duke i zbritur çmimin e shitjes së aktiveve dhe kompensimet e marra për humbjen e aktiveve, për shkak të forcave të tjera madhore ose të shndërrimeve të tjera, të pavullnetshme gjatë periudhës tatimore.

Në rastin kur baza e amortizimit është një shumë negative, kjo shumë i shtohet fitimit të tatueshem dhe baza e amortizimit merret zero.

Në rastin kur baza e amortizimit nuk kalon 5 000 lekë, e gjithë baza e amortizimit të jetë një shpenzim i zbritshëm veprimtarie.

Në rastin kur bëhet rivleresim i aktiveve të veprimtarisë nuk lejohet të llogaritet amortizimi për shumën e rivlerësuar.

UDHEZIM Nr.5, datë 30.01.2006 PËR TATIMIN MBI TE ARDHURAT I NDRYSHUAR

3.7. AMORTIZIMI

3.7.1 Personat që llogarisin amortizimin

Në zbatim të nenit 22 të Ligjit, Amortizimi i aktiveve të biznesit llogaritet nga:

- Pronari i aktiveve;
- Personi që mbart riskun, në rastin e aktiveve të dhëna me qira apo huapërdorje afat-gjata ose me qira financiare (leasing), duke u bazuar në të dhënat e kontratave përkatëse, dhe, duke mos lejuar dyfishim të shpenzimeve të amortizimit, tek pronari edhe tek përdoruesi i aktivitetit.

Në kushtet e zakonshme të qiradhënies, amortizimi do të llogaritet nga pronari i aktiveve dhe përdoruesit i njihet qiraja si shpenzim i lejuar, ndërsa pronari, sigurisht, do të raportojë të ardhurat nga qiraja në të ardhurat e tatueshme.

Aktive të tilla si: toka, trualli, veprat e artit, sendet antike, bizhuteritë, metalet dhe gurët e çmuar, nuk amortizohen.

3.7.2 Normat e amortizimit sipas grupeve

Amortizohen individualisht dhe në mënyrë lineare:

a. Kostot e blerjes ose ndërtimit, kostot e përmirësimit, rinovimit dhe rikonstruksionit të ndërtesave, si dhe kostot e konstruksioneve, makinerive e pajisjeve me afat përdorimi më të madh se 20 vjet, të trupëzuara në mënyrë të qëndrueshme e të vazhdueshme me ndërtesat ose tokën. Te tilla janë sendet e ngjitura me plumb, gips ose tjetër që nuk mund të shkeputen pa u thyer ose pa u cenuar, ose pa prishur apo demtuar pjesën e tokës ose të ndërtesës me të cilën është trupëzuar si p.sh. ashensorët, konstruksionet metalike pjesë e ndërtesës, instalimet elektrike dhe hidraulike, etj. Po në këtë mënyrë amortizohen edhe impiantet e ndryshme të transportimit si: ujësjellësit, naftësjellësit, gazsjellësit, linjat hekurudhore, linjat e tensionit të lartë, teleferikët, e të tjera aktive të ngjashme me to. Norma e amortizimit të këtyre aktiveve është 5 për qind mbi vlerën e mbetur.

Në rastet kur vlera e mbetur e aktivitetit në fillim të periudhës tatimore është më e vogël se 3% e kostos historike të këtij aktiviteti, atëherë kjo vlerë e mbetur do të njihet tërësisht si shpenzim i zbritshëm në fund të kësaj periudhe tatimore.

b. Aktivitetet e patrupëzuara të biznesit si patentat, markat tregtare, shpenzimet e nisjes së aktivitetit, “emri i mirë” në rastet kur ky i fundit është blerë, etj. amortizohen me një normë të lejuar për efekt fiskal prej 15 për qind.

Baza e llogaritjes së amortizimit për dy kategoritë “a” dhe “b” të aktiveve të përmendura më sipër është vlera fillestare e aktivitetit (kosto historike) të cilës i shtohen edhe kostot e përmirësimit, rinovimit dhe rikonstruksionit të aktivitetit. Për llogaritjen e amortizimit merret për bazë koha (muaji) e hyrjes apo e daljes së aktivitetit, sipas percaktimit të bërë në Planin Kontabël.

Amortizohen mbi bazë grupimi:

c.Kompjuterat, sistemet e informacionit, programet kompjuterike dhe në përgjithësi produktet *software* e pajisjet e ruajtjes së të dhënave. Norma e amortizimit për këtë kategori aktivesh është 25 përqind.

d.Të gjitha aktivet e tjera të veprimtarisë të cilat nuk përfshihen në grupimet “a”, “b” dhe “c” të përmendura më sipër, si makineritë e pajisjet e prodhimit e të shërbimit, mjetet e transportit të të gjitha llojeve, etj., amortizohen me një normë të lejuar për efekt fiskal prej 20%.

Baza e llogaritjes së amortizimit për dy kategoritë “c” dhe “d” të aktiveve të përmendura më sipër është vlera kontabel e mbetur e grupit të aktiveve (vlera fillestare minus amortizimi), të cilës i shtohen edhe kostot e përmirësimit, rinovimit dhe rikonstruksionit të aktiveve të grupit si dhe i zbriten të ardhurat nga shitja dhe kompensimet e marra.

Normat e lejuara për efekt fiskal në masën 5%, 15%, 20% dhe 25% janë të aplikueshme dhe për llogaritjen e amortizimit të aktiveve të dhëna me qira financiare (leasing), nga personi që mbart riskun, pavarësisht nga kohezgjatja e kontratës së qirase financiare.

Për të gjitha aktivet që hyjnë gjatë periudhës ushtrimore, llogaritja e amortizimit fillon nga dita e parë e muajit që pason muajin e hyrjes, duke ndjekur të njëjtin rregull edhe për muajin e daljes së aktivitetit, pra amortizimi pushon së llogarituri ditën e parë të muajit që pason muajin e daljes.

Për të katër kategoritë e aktiveve të përmendura më sipër, për efekte fiskale, konsiderohen kosto të përmirësimit, të rinovimit dhe të rikonstruksionit, shpenzimet që kanë për qëllim përmirësimin e kapacitetit përfitues të ardhshëm të aktiveve dhe vlera e të cilave është më e madhe se 15 përqind e vlerës kontabel të mbetur të aktiveve. Kur këto shpenzime janë më të vogla se 15 përqind e vlerës kontabel të mbetur të aktivitetit përkatës, ato konsiderohen shpenzime për mirëmbajtjen e aktivitetit dhe pasqyrohen totalisht si shpenzime biznesi për periudhën korrente.

Përsa i takon shpenzimeve të mirëmbajtjes, përmirësimit, rinovimit dhe rikonstruksionit në një transaksion qiraje financiare, nëse qiramarrësi mbart riskun për humbjen apo shkatërrimin e aktivitetit, përballon këto shpenzime sigurisht të justifikuara me dokumentacionin e nevojshëm, në përputhje me përcaktimet e bëra në paragrafin e mësipërm.

Po kështu do të njihen si të zbriteshme në varesi të përcaktimit të pronësive së aktivitetit të dhënë me qira financiare edhe shpenzimet për tarifën e tjera që paguhen, prandaj organeve shtetërore siç janë taksat e regjistrimit të përvitshëm për automjetet, primet e sigurimit etj.

e) Për kategoritë e aktiveve të përmendura në gërmat “c” dhe “d”, në rastet kur vlera e mbetur e aktivitetit në fillim të periudhës tatimore është më e vogël se 10% e kostos historike të këtij aktiviteti, atëherë kjo vlerë e mbetur do të njihet tërësisht si shpenzim i zbritshëm në fund të kësaj periudhe tatimore.